



EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.10.2022
COM(2022) 508 final

2022/0311 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1353, kterým se Polské republice
poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik
nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Rady (EU) 2020/672 (dále jen „nařízení SURE“) stanoví právní rámec pro poskytování finanční pomoci Unie členským státům, které zažívají vážné narušení ekonomiky v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 nebo jimž toto narušení hrozí. Podpora v rámci nástroje SURE slouží především k financování režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření, jejichž cílem je ochránit zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, a tím snížit výskyt nezaměstnanosti a ztrátu příjmů, a slouží doplňkově i k financování některých opatření souvisejících se zdravím, a to zejména na pracovišti.

Dne 6. srpna 2020 Polsko požádalo Unii o finanční pomoc a dne 25. září 2020 Rada prováděcím rozhodnutím (EU) 2020/1353 poskytla Polsku finanční pomoc, aby doplnila jeho vnitrostátní úsilí o řešení dopadů rozšíření onemocnění COVID-19 a souvisejících socioekonomických důsledků pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné.

Dne 19. září 2022 Polsko požádalo Unii o rozšíření seznamu opatření uvedeného v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2020/1353.

V souladu s čl. 6 odst. 2 nařízení SURE Komise konzultovala polské orgány, aby ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných výdajů v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 a v přímé souvislosti s polskými opatřeními na trhu práce a opatřeními souvisejícími se zdravím. Týká se to zejména nových opatření:

- a) financování provádění diagnostických testů PCR. Ministr zdravotnictví pověřil Národní fond zdraví, aby se zainteresovanými laboratoři uzavřel smlouvy o provádění diagnostických testů RT-PCR na SARS-CoV-2. Náklady na testy byly financovány ze státního rozpočtu a byly úměrné počtu osob žádajících o testování;
- b) poskytnutí dodatečného měsíčního peněžitého příspěvku zdravotnickým odborníkům a jednorázového dodatečného peněžitého příspěvku ostatním zdravotnickým pracovníkům bojujícím proti onemocnění COVID-19. Příspěvek byl poskytnut osobám, které se podílely na poskytování zdravotnických služeb a byly v přímém kontaktu s pacienty nakaženými a podezřelými z nákazy virem SARS-CoV-2 v organizačních jednotkách zdravotnických subjektů. Ministr zdravotnictví nařídil Národnímu fondu zdraví, aby na zdravotnické subjekty provádějící lékařské činnosti převedl finanční prostředky určené na poskytování příspěvků.

Polsko poskytlo Komisi veškeré příslušné informace.

S přihlédnutím k dostupným důkazům Komise navrhuje Radě, aby přijala prováděcí rozhodnutí za účelem rozšíření seznamu opatření, na která Rada již poskytla finanční pomoc v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2020/1353.

Částka týkající se opatření souvisejících se zdravím podle žádosti Polska ze dne 19. září 2022 činí 1 672 546 359 EUR.

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Tento návrh je plně v souladu s nařízením Rady (EU) 2020/672, na jehož základě se předkládá.

Tento návrh doplňuje další nástroj práva Unie, jehož účelem je poskytovat podporu členským státům v případě mimořádných událostí, a sice nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) (dále jen „nařízení (ES) č. 2012/2002“). Dne 30. března 2020 bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461, které uvedený nástroj mění za účelem rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby zahrnovala i případy závažného ohrožení veřejného zdraví, a za účelem vymezení konkrétních opatření způsobilých pro financování.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je součástí řady opatření vypracovaných v reakci na současnou pandemii COVID-19, jako je například investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, a doplňuje další nástroje, které podporují zaměstnanost, jako je Evropský sociální fond a Evropský fond pro strategické investice (EFSD) nebo Program InvestEU. Vzhledem k tomu, že tento návrh využívá k podpoře členských států v tomto konkrétním případě spojeném s rozšířením onemocnění COVID-19 výpůjčky a úvěry, představuje druhou obrannou linii k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření, která pomáhají chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem tohoto nástroje je nařízení Rady (EU) 2020/672.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Tento návrh vychází z žádosti členského státu a projevuje evropskou solidaritu poskytnutím finanční pomoci Unie v podobě dočasných půjček členskému státu, který je zasažen rozšířením onemocnění COVID-19. Uvedená finanční pomoc představuje druhou obrannou linii, která dočasně podpoří zvýšené veřejné výdaje vládních institucí na režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření, s jejichž pomocí budou moci chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání a ztráty příjmu.

Tato podpora pomůže postiženým obyvatelům a přispěje ke zmírnění přímého společenského a hospodářského dopadu, který tato krize související s pandemií COVID-19 způsobila.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů daného nástroje.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX-POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné připravit návrh tak, aby jej mohla Rada přijmout včas, nebylo možné provést konzultaci se zúčastněnými stranami.

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Komise by měla být schopna sjednávat na finančních trzích výpůjčky a ty následně dále poskytnout členskému státu, který žádá o finanční pomoc v rámci nástroje SURE.

Kromě poskytnutí záruk členskými státy jsou do daného rámce zabudovány další ochranné prvky zajišťující finanční spolehlivost systému:

- důkladný a konzervativní přístup k finančnímu řízení,
- struktura úvěrového portfolia, která omezuje riziko koncentrace, roční expozici a nadměrnou expozici vůči jednotlivým členským státům a zároveň zajišťuje, aby bylo možné poskytnout nejpotřebnějším členským státům dostatečné prostředky, a
- možnosti refinancování dluhu.

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1353, kterým se Polské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19¹, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Na žádost Polska ze dne 6. srpna 2020 poskytla Rada prováděcím rozhodnutím (EU) 2020/1353² Polsku finanční pomoc ve formě půjčky v maximální výši 11 236 693 087 EUR s maximální průměrnou splatností patnáct let a s obdobím dostupnosti osmnáct měsíců, aby doplnila vnitrostátní úsilí Polska o řešení dopadů rozšíření onemocnění COVID-19 a souvisejících socioekonomických důsledků pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné.
- (2) Půjčku mělo Polsko použít k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření podle článku 3 prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1353.
- (3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Polsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To v Polsku vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů v souvislosti s novými opatřeními, konkrétně prováděním testů PCR a peněžními příspěvky pro zdravotnické pracovníky bojující proti onemocnění COVID-19.
- (4) Rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Polsko provedlo v letech 2020, 2021 a 2022 s cílem omezit výskyt onemocnění a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, měly a stále mají dramatický dopad na veřejné finance. V roce 2020 Polsko vykazovalo schodek veřejných financí ve výši 6,9 % a veřejný dluh ve výši 57,1 % hrubého domácího produktu (HDP), které se na konci roku 2021 snížily na 1,9 % a 53,8 %. Podle prognózy Komise z jara 2022 má Polsko ke konci roku 2022 vykazovat schodek veřejných financí ve výši 4,0 % a veřejný dluh ve výši 50,8 % HDP. Podle prognózy Komise z léta 2022 se předpokládá, že se HDP Polska v roce 2022 zvýší o 5,2 %.

¹ Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

² Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1353 ze dne 25. září 2020, kterým se Polské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 314, 29.9.2020, s. 45).

- (5) Dne 19. září 2022 Polsko požádalo Unii o rozšíření seznamu opatření, na něž již Rada poskytla finanční pomoc prostřednictvím prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1353, aby dále doplnila jeho vnitrostátní úsilí v letech 2020, 2021 a 2022 o řešení dopadů rozšíření onemocnění COVID-19 a souvisejících socioekonomických důsledků pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „žádost“). Polsko zejména zavedlo řadu opatření souvisejících se zdravím s cílem řešit rozšíření onemocnění COVID-19, jak je uvedeno v 6. a 7. bodě odůvodnění.
- (6) Na základě „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“³ pověřil ministr zdravotnictví Národní fond zdraví, aby se zainteresovanými laboratoři uzavřel smlouvy o provádění diagnostických testů RT-PCR na SARS-CoV-2. Náklady na testy byly financovány ze státního rozpočtu a byly úměrné počtu osob žádajících o testování. Jak je uvedeno v žádosti, z nástroje SURE mají být financovány pouze výdaje uskutečněné v letech 2020 a 2021. Opatření je nové a bylo prováděno od konce dubna 2020 do konce března 2022.
- (7) Na základě „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“⁴ a „zákona ze dne 14. srpna 2020 o změně některých aktů s cílem zajistit fungování ochrany zdraví v souvislosti s epidemií COVID-19 a po jejím skončení“⁵ nařídil ministr zdravotnictví Národnímu fondu zdraví, aby na zdravotnické subjekty provádějící lékařské činnosti převedl finanční prostředky určené na poskytování peněžitých příspěvků zdravotnickým pracovníkům bojujícím proti onemocnění COVID-19, jak je uvedeno v žádosti. Opatření spočívá v pokrytí nákladů na poskytnutí dodatečného měsíčního peněžitého příspěvku zdravotnickým odborníkům a jednorázového dodatečného peněžitého příspěvku ostatním zdravotnickým pracovníkům. Příspěvek byl poskytnut osobám, které se podílely na poskytování zdravotnických služeb a byly v přímém kontaktu s pacienty nakaženými a podezřelými z nákazy virem SARS-CoV-2 v organizačních jednotkách zdravotnických subjektů. Z nástroje SURE mají být podle žádosti financovány pouze výdaje uskutečněné v letech 2020 a 2021. Opatření je nové a bylo prováděno od září 2020 do konce března 2022.
- (8) Polsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Polsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 11 826 003 428 EUR z důvodu vnitrostátních opatření, která Polsko přijalo za účelem řešení socioekonomických dopadů rozšíření onemocnění COVID-19. Tato částka představuje náhlý a prudký nárůst, neboť rovněž souvisí s novými opatřeními souvisejícími se zdravím za účelem řešení rozšíření onemocnění COVID-19, která se týkají značné části podniků a pracovní síly v Polsku. Polsko hodlá pokrýt 9 100 000 EUR ze zvýšené částky výdajů v důsledku nových opatření souvisejících se zdravím prostřednictvím finančních prostředků Unie z rozpočtu EU a 580 210 341 EUR z vlastního financování.

³ Ustanovení čl. 10a odst. 1 a 2 a po skončení platnosti článku 10a ustanovení čl. 11h odst. 2 bodu 2 a odst. 4. Dz.U. 2020 poz. 374, v platném znění.

⁴ Ustanovení čl. 10a odst. 1. Dz.U. 2020 poz. 374.

⁵ Článek 42. Dz.U. 2020 poz. 1493.

- (9) Komise v souladu s článkem 6 nařízení (EU) 2020/672 Polsko konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo souvisejících s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, jakož i využitím příslušných opatření souvisejících se zdravím v návaznosti na šíření onemocnění COVID-19, jež jsou uvedena v žádosti ze dne 19. září 2022.
- (10) Opatření související se zdravím, jež jsou uvedena v žádosti Polska ze dne 19. září 2022 a v 6. a 7. bodě odůvodnění, jsou vyčíslena na 1 672 546 359 EUR.
- (11) Finanční pomoc již poskytnutá prováděcím rozhodnutím (EU) 2020/1353 by se proto měla vztahovat i na nová opatření uvedená v 6. a 7. bodě odůvodnění.
- (12) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy.
- (13) Polsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Polsko tyto výdaje provedlo,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1353 se mění takto:

- 2) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

Polsko může financovat tato opatření:

- a) snížení odvodů na sociální zabezpečení, jak stanoví článek 31 zo „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“, pro část výdajů souvisejících s podporou osob samostatně výdělečně činných, všech sociálních družstev (bez ohledu na počet zaměstnanců) a v případě společností zaměstnávajících maximálně 50 osob pro část výdajů určených na zaměstnance, kteří byli nepřetržitě v pracovním poměru;
- b) příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, jak stanoví články 15zq a 15zua „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“;
- c) dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení společností, jež využívají zkrácenou pracovní dobu nebo dobrovolně snižují pracovní dobu, nebo jejichž zaměstnanci byli nepřetržitě v pracovním poměru, jak stanoví články 15g, 15ga, 15gg, 15zzb, 15zze a 15zze² „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“;
- d) dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců, jak stanoví článek 15zzc „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s

prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“;

- e) půjčky pro osoby samostatně výdělečně činné, mikropodniky a nevládní organizace, jež lze změnit na dotace, a to ve výši částky skutečně změněné na dotace, jak stanoví články 15zzd a 15zzda „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“;
- f) financování provádění diagnostických testů PCR v laboratořích, které uzavřely s Národním fondem zdraví smlouvy o provádění diagnostických testů RT-PCR na SARS-CoV-2, jak stanoví čl. 10a odst. 1 a 2 a po skončení platnosti článku 10a čl. 11h odst. 2 bod 2 a odst. 4 „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“;
- g) poskytnutí dodatečného měsíčního peněžitého příspěvku zdravotnickým odborníkům a jednorázového dodatečného peněžitého příspěvku ostatním zdravotnickým pracovníkům, jak stanoví čl. 10a odst. 1 „zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“ a po skončení platnosti článku 10a článek 42 „zákona ze dne 14. srpna 2020 o změně některých aktů s cílem zajistit fungování ochrany zdraví v souvislosti s epidemií COVID-19 a po jejím skončení.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Polské republice.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*